

כי תשא, המדור - הגיגים, ד"ר חזות גבריאל

'תצא בחוץ'

וּמִשָּׁה יִקַּח אֶת הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הַרְחֵק מִן הַמַּחֲנֶה וְקָרָא לוֹ אֵהָל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל מִבְקֵשׁ ה' יֵצֵא אֶל אֵהָל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה.

לפי סדר הכתובים, ובשיטת חז"ל ורש"י, 'הקמת אוהל מועד פרטי' על ידי משה רבנו הינה ריאקציה עצמית של משה רבנו וקשורה בטבורה לחטא העגל. גדול המנהיגים והנביאים לכאורה מבדיל עצמו מן החוטאים ומשלים בכך גם את המעשה השני שיעשה מדעתו בשבירת הלוחות האלוקיים. משה בונה 'בית אולפנה', 'אוהל מועד שני', ללימוד תורה, וכל המבקש ללמוד יוצא אל האוהל הנטוי מחוץ למחנה. שורה ארוכה של 'מבקשי' האל משתרכת לה כל יום ממחנה ישראל אל האוהל החדש. גם אלו הנותרים מאחור מביטים בפליאה והערצה אחר המנהיג הישיש העושה דרכו מידי יום מאוהל לאוהל. הם מביטים באוהל הנטוי מחוץ למחנה אבל יודעים כי השכינה נמצאת בקרב המחנה באוהל מועד א.

כאשר משה מבקש "הוֹדְעֵנִי נָא אֶת דְּרָכְךָ וְאִדְעֶךָ", הוא אינו מבקש לחוות חוויה מיסטית, אלא מבקש לסיים את תהליך ההבראה הנפשית של חטא העגל. אלו הן ניסיונות למציאת נוסחת דרכי אמונה רלוונטיים לעם ישראל לאחר החטא הנורא. בהוצאת אוהלו אל מחוץ למחנה הוא מותיר את הפוקוס הרוחני באוהל מועד א, זה המצוי בלב מחנה ישראל. משל היה אומר, 'הואיל והגענו עד כאן, העם צריך לחוות ביום יום את מציאות השכינה בתוכם באמצעות המצוות שבמשכן ובמה שהוא מסמל. אני משה איני פקטור, ראו מה קרה בהעדרי 40 יום. מעתה, אני נוטה את אוהלי **מחוץ למחנה** ואתמקד בו בהוראת דברי ד' למי שחפץ בכך'.

בכך מבקש משה מן הקב"ה, להתקרב אל העם. בדרך זו הם יוכלו 'לפוגשו' על בסיס יום יומי ולא רק ברגעי השיא שבהם הם ראו נפלאות ונוראות. זהו תפקידו של המשכן כריאקציה לחטא העגל, ומקומו של משה בדרמה הזו, הוא מחוץ למחנה. הוא, משה, גדול הנביאים, היה הגורם שבגינו (לא באשמתו, חלילה) חטאו ישראל, ומעתה הוא מחנך את עם ישראל להאמין בקב"ה באופן שהוא, משה, נמצא מחוץ למחנה.

המנהיג צריך להיות מספיק קרוב אצל עמו כדי שעמו ידע ויבין כי הוא אינו העיקר, הנצח נמצא במשכן, "ועשו לי משכן ושכנתי בתוכם". בנוסחת משה רבנו, העם אינו צריך לחוות את **גדולת** האל אלא את **קרבתו המתמדת**.

hazutg@gmail.com